

Cha lý chng con.

Tác Giả: Phó T Nguy n M nh San
Thứ Tư:, 18 Tháng 1 Năm 2012 06:48

Trên th gi i ngày nay, ng i ta nh n th y qu c gia nào càng văn minh bao nhiêu thì càng có nhi u s vi c quái đ n x y ra trong xã h i b y nhiêu,

nh t i x y ra trong m t qu c gia t p ch ng Hoa K , mà quy n t do, dân ch và tôn giáo c a m i m t con ng i đang sinh s ng trong qu c gia này, luôn luôn đ c chính quy n coi tr ng là quy n i c T i Th ng, trên h t m i quy n i c khác và chính ph Hoa K cũng nh ng i dân đang sinh s ng trong qu c gia này đ u ph i tôn tr ng và b o v Quy n T i Th ng này m t cách tuy t đ i nghiêm ch nh, y th mà cũng không làm sao tránh kh i đ c nh ng hành đ ng M i Ph Bá ng nhau b ng i nói hay b ng văn th in trong sách báo ho c vi t trên website đ ph bi n r ng rãi đ n qu n chúng đ c. L dĩ nhiên nh ng hành đ ng này x y ra đ u đ c pháp lu t Hoa K xét x m t cách công minh chính đ ng.

Tr c khi chúng tôi xin trình b y cùng đ c gi v t i ph m M i Ph Bá ng b ng i nói (Slander) ho c b ng bài vi t (Libel), chúng ta c n i u ý đ n m t v n đ pháp lý th c đ ng có liên quan tr c ti p đ n lo i t i ph m này đã, đang và có th s c n ti p di n x y ra trong C ng Đ ng Ng i Vi t c a chúng ta nói riêng, n u chúng ta vô tình hay c ý, không thèm tìm hi u v ph ng di n pháp lý, đ i v i hành đ ng chuy n ti p m t bài vi t mang n i dung sai s th c, đ y ác ý xuyên t c, nh m m c đích ph bá ng m i m t cá nhân hay m t đoàn th nào, cho dù chúng ta không ph i là tác gi c a các bài vi t m li ph bá ng đó, mà chúng ta ch là nh ng ng i nh n đ c lo i đ i n th này (Email), đ c xong, r i i chuy n ti p bài vi t này đ n b n bè c a chúng ta cùng đ c trên website và n u nhân v t b m i ph bá ng đó b nêu tên rõ ràng trong bài vi t, trong khi h không c n ph i bi t rõ ai là tác gi c a bài vi t này, nh ng h v n có quy n truy t chúng ta là nh ng ng i tr c ti p chuy n ti p bài vi t này ra tr c Tòa Án n u h mu n, thì Tòa Án có th s xét x chúng ta nh là nh ng k âm m u tòng ph m t i m i ph bá ng (Conspiracy for Libel or Slander), v i ch ng c hi n nhiên (Email Evidence) là chúng ta đã chuy n ti p lá th ph bá ng này đ n b n bè cùng đ c trên website. Đây là m t đ i u mà chúng ta c n luôn luôn ph i t c nh giác là Đ NG BAO GI CHUY N TI P (Never forward) b t c bài vi t nào, có n i dung v i nh ng i m i ph bá ng, đ n b n bè cùng đ c trên website. Vì n u không, vô tình hay h u ý, chúng ta có th s tr thành nh ng b cáo tr c Tòa Án nh v a m i đ c trình b y i trên đây.

Ti p theo đây là 2 tr ng h p mang tính ch t m i ph bá ng x y ra i trong 2 giáo x t i Hoa

Cha lỵ chng con.

Tác Giả: Phó T Nguyễn Mnh San
Thứ Tư: 18 Tháng 1 Năm 2012 06:48

K nh sau:

Trng h p th nh t : Ông chng đi làm vi c 6 ngày m t tu n, t ngày Th Hai cho đ n Th B y t i m t hng x ng, t 6 gi sáng cho đ n 4 gi 30 chi u m i v t i nhà, còn bà v đi làm 5 ngày m t tu n, t Th Hai cho đ n Th Sáu, t 3 gi chi u đ n 11 gi 30 khuya m i v t i nhà, nên hai v chng ít khi nào có thì gi g p m t nhau và ch còn có ngày Ch Nh t m i có th có nhi u thì gi g p đ c m t nhau, nhng kh m t n i, m i sáng Ch Nh t, sau khi hai v chng cùng đi đ Thánh L 8 gi sáng tan ra, ông l i l i Nhà Th , tình nguy n đ y l p giáo lý tân tòng, đ y l p ti ng Vi t, thu đ n s ch s trong Nhà Th cho đ n 6 gi chi u m i v t i nhà. R i m t th i gian sau, bà v c m th y cô đ n, có chng cũng gi ng nh không có chng, nên bà yêu c u ông ch đ c tình nguy n đ y m t l p tân tòng ngay sau khi L xong, là ph i v nhà v i gia đình, nhng ông không ch u nghe bà, nên bà ph i vào trình s vi c này v i Cha Chánh X , yêu c u Cha Chánh x ch cho phép chng bà đ y m t l p tân tòng mà thôi và xin Cha ra l nh ch

o chng bà sau khi đ y h c xong, ông ph i quay tr v nhà v i gia đình v con, không đ c l i giáo x đ làm thêm nhng công vi c khác nh hi n nay ông đang làm. Sau khi Cha Chánh X đã nói chuy n v i chng bà theo l i bà yêu c u Ngài, Cha Chánh X cho bà bi t là Ngài đã khuyên b o chng bà nên làm theo l i bà, nhng chng bà cũng v n không ch u ch p nh n l i đ ngh này và Ngài cũng gi i thích cho bà hi u rõ thêm r ng: Ngài không có quy n hành b t bu c chng bà ph i v nhà sau khi đ y h c l p tân tòng xong và Ngài cũng không có quy n ngăn c m ông không đ c phép đ y h c l p ti ng Vi t nh l i bà yêu c u Ngài, cũng nh Ngài không th ngăn c m ông tình nguy n làm nhng công vi c khác cho giáo x , trong khi ông không h l i ph m đ i u gì sai qu y đ i v i giáo x , h n n a v n đ này là hoàn toàn chuy n riêng t n i b trong gia đình c a bà, Ngài ch có th khuyên b o ông nh Ngài đã làm trong quy n h n c a Ngài. Th là bà tr nên nghi ng chng mình và Cha Chánh X có tình ý riêng v i nhau, nên Ngài có thái đ

và l i nói bênh v c chng bà, gi n cá chém th t, không làm gì đ c v i chng mình, quay ra ghen t c v i Cha Chánh X , cho r ng vì Cha mà chng mình nh mu n b r i bà, không còn thi t tha v i bà nh tr c n a, t i ngày Nhà Th l y lý do ph c v Chúa và bà b t g p nhi u l n, nhìn th y c nh t ng chng bà đang vui v , sát cánh đi bên Cha đ n nhà hàng ăn c m chung v i nhau, càng nghĩ v chng mình bao nhiêu l i càng ghen t c Cha Chánh X b y nhiều, t i lúc này trí óc bà không còn đ sáng su t đ nh n th c ra nhng đ i u mình nghĩ đó có đúng hay sai, th là ít lâu sau, bà quy t tâm đi phao tin đ n nh m v i nhi u giáo dân trong cũng nh ngoài giáo x , là Cha Chánh X và chng bà đ ng tính luy n ái v i nhau trong m y năm qua và vì Cha mà bà đã m t chng. y th mà cũng có m t s giáo dân tin là th t và m t s khác bán tin bán nghi.

Trng h p th hai: Cũng trong m t giáo x có Cha Chánh X m i v thay Cha Chánh x cũ và Cha Chánh x m i thay đ i l l i làm vi c khác h n v i Cha Chánh X cũ, nên có m t nhóm ng i ph c v Nhà Th , đ c nhi u u đãi tr c kia v i Cha Chánh x cũ qua nhi u năm liên t c, tr thành m t nhóm ng i b t m n v i Cha Chánh X m i. Nhng ng i này đ ng lòng vi t đ n th nh nguy n th và cùng ký tên g i lên Đ c T ng Giám M c, đ vu cáo cho Cha Chánh

Cha lý chng con.

Tác Giả: Phó T Nguy n M nh San
Thứ Tư:, 18 Tháng 1 Năm 2012 06:48

X m i là đng tính luy n ái v i m t ông ph trách quét đ n s ch s trong Nhà Th và trong văn phòng nhà x , đng th i nh ng ng i trong nhóm này, cũng đi phao tin b a đ t này cho nhi u giáo dân trong giáo x bi t. Đ gi i quy t th nh quy n th này m t cách công minh, bng cách đ n t n n i đ đi u tra tìm hi u s th t n i v , nên thân chinh Đ c T ng Giám M c trong đ a ph n đã ph i đ n t n giáo x , yêu c u Cha Chánh X m i hãy đi ngh phép th ng niên 2 tu n l và trao chìa khóa nhà x l i cho Ngài, Ngài s thay m t Cha Chánh x c ng ngay t i nhà x , đ c hành t t c các phép bí tích cho giáo x , trong su t th i gian Cha Chánh X đi ngh phép, nh đó Ngài có nhi u đ p ti p xúc tr c ti p, nói chuy n v i t ng cá nhân có uy tín trong giáo x , cũng nh ti p xúc riêng v i nh ng v H i Tr ng các đoàn th tôn giáo ti n hành trong giáo x , đ bi t rõ đâu là s th t đ i v i nh ng đi u trong đ n t cáo này.

Trong su t 2 tu n l liên t c do chính Đ c T ng Giám M c đi u tra t i ch , qua nh ng cu c ti p xúc riêng t hàng ngày v i cá nhân cũng nh v i nh ng v đ i đ n c a các H i Đoàn trong giáo x , t t c m i ng i đ c h i ý ki n v đ n t cáo này, đ u xác nh n v i Ngài đi u t cáo đó là hoàn toàn b a đ t, theo h nghĩ vì Cha Chánh X m i c i t l l i làm vi c m i cho h u hi u h n, nên nhóm ng i này b m t đi nhi u quy n l i, mà tr c kia h đã đ c th h ng nhi u u đ i c a Cha Chánh X cũ ban cho h b y lâu nay.

Theo B Lu t Dân S mang s 12 c a ti u bang Oklahoma, đ u 1441 (Libel) và đ u 1442 (Slander) v hành đng Ph Bá ng và M L qua l i nói, qua bài vi t hay qua nh ng n ph m, có n i dung ám ch hay công khai nói ra nh ng đi u làm h i danh d , v t ch t và tinh th n m t ng i khác hay m t đoàn th , n u b th a ki n ra Tòa, s b xét x ph i b i th ng thi t h i n ng hay nh cho nh ng n n nhân b m l , là còn tùy thu c vào m c đ danh tánh t ng khuôn m t cá nhân n i ti ng và uy tín trong c ng đng (Public figure). V y căn c vào 2 đ u lu t này đ đem áp đng vào 2 tr ng h p k trên, gi d n u 2 tr ng h p này x y ra t i ti u bang Oklahoma, n u th t s có t i, thì Tòa có th xét x nh sau:

Tr ng h p th nh t: Ng i v không thuy t ph c đ c ch ng mình ã nhà v i bà, quay ra b c t c, ghen t c v i Cha Chánh X m t cách vô c , đ r i vu oan giá ng h a cho Cha là ng i đng tính luy n ái v i ch ng mình, bng cách tung tin đ n nh m này cho nhi u giáo dân trong giáo x bi t, đ làm h uy tín và th đ n c a m t v Linh M c đang là ch ch n trong m t x đ o có đông con chi n. N u bà b th a ki n ra Tòa v t i ph bá ng b ng l i nói (Slander), ch c ch n bà s b lãnh b n án tr ng ph t b i th ng danh d v tinh th n l n v t ch t khá n ng cho Cha Chánh X , vì n n nhân ã đây là m t v lãnh đ o tinh th n, r t uy tín trong giáo x qua nhi u năm liên t c là Cha Chánh X (Pastor). Nh ng cũng chính vì trong c ng v này và đ th hi n lòng bác ái v tha c a m t Linh M c đ i v i con chi n trong x đ o, nên Cha Chánh X đã s n lòng tha th cho hành vi b t x ng c a bà, đ bà t mình ăn n n t i cách riêng v i Chúa ho c đ n tòa hòa gi i v i b t c v Linh M c nào hay đ n tòa hòa gi i v i chính Linh M c Chánh X là n n nhân c a bà n u bà mu n.

Cha lý chng con.

Tác Giả: Phó T Nguyễn Mnh San
Thứ Tư, 18 Tháng 1 Năm 2012 06:48

Trng h p th hai: N u s vi c này b đ a ra Tòa xét x v t i ph bng m l , thì nh ng ng i trong nhóm vu cáo gian cho Cha Chánh X m i, cũng s ph i lãnh hình p t b i th ng thi t h i khá ng, gi ng nh tr ng h p th nh t mà thôi. Vì hành đ ng m l b ng bút tích vi t trên gi y t (Libel) ch là đ n t cáo mang tính cách riêng t , kín đáo đ n hàng giáo ph m c p trên, ch trong ph m vi tôn giáo, ch không có tính cách ph bi n r ng rãi b ng văn th ra ngoài qu n chúng đ c, nên Tòa có th mi n t xét x t i m l b ng văn th t cáo có gi i h n trong n i b tôn giáo. Cũng t ng t nh tr ng h p th nh t, vì n n nhân quan tr ng đ u tiên cũng là m t Linh M c, nên không có v n đ truy t n i v này ra Tòa xét x , nh ng đ đ phòng, tránh cho nh ng s vi c t ng t nh th này, có th tái đi n trong t ng lai trong giáo x , nên Đ c T ng Giám M c yêu c u nh ng ng i trong nhóm t cáo này, nên t mình tình nguy n thuyên chuy n, xin gia nh p h i viên (Membership) v i m t x h đ o khác; còn n n nhân th nh i trong v này ch là m t giáo dân th ng (lay person), ph trách quét d n s ch s trong Nhà Th , không có ti ng t m gì trong giáo x , nên v n đ thi t h i uy tín và danh d cá nhân c a ông không đáng k , n u ông này có th a ki n h ra Tòa xét x , dù cho có th ng ki n đi chng n a, thì ng i ta tiên đoán ông này cũng ch đ c b i th ng t i đa m t đ ng b c danh d mà thôi.

Tr c khi k t thúc đ tài này, chúng ta c n nên nh r ng, m c đ u chúng ta đang đ c h ng s t do ngôn lu n th t s t i đây, có nghĩa là chúng ta có quy n phát bi u nh ng đ i u c mu n trung th c trong lòng c a chúng ta hay nh ng đòi h i ph i đ c đ i x công b ng chính đáng c a chúng ta tr c chính quy n hay tr c công lu n, nh ng không có nghĩa là chúng ta mu n làm gì thì làm, mu n nói gì thì nói, mu n ph bng m l ai hay vu cáo gian cho ai cũng đ c đ u, b i vì n u b t c ai l m đ ng s t do ngôn lu n x này m t cách b t chính, không s m thì mu n, s có ngày b pháp lu t tr ng tr th ng tay và còn m t đ i u chót n a là chúng ta đ ng bao gi chuy n ti p nh ng đ i n th nào (emails) có n i dung ph bng ng i này ng i khác đ n cho b n bè cùng đ c, n u không, cho dù hành đ ng chuy n ti p email này c a chúng ta có vô tình hay c ý, chúng ta cũng s b xét x nh là nh ng t i nhân tr c Tòa Án n u b truy t , nh đã đ c trình b y ph n đ u c a đ tài này.

Phó T Nguyễn Mnh San